

Rapport fra Landsskytterstevneutvalget

2013

Innledning

I Norges Skytterstyres møte den 23. september 2013 ble det gjort følgende vedtak:

Norges Skytterstyre gir med bakgrunn i gjennomføringen av Landsskytterstevnet 2013, LS-utvalget i oppdrag å evaluere og foreslå eventuelle sportslige/arrangementsmessige tilpasninger ved finaleavviklinger. LS-utvalget skal avlegge sin rapport til Norges Skytterstyre innen 20. november 2013.

LS-utvalget fikk følgende sammensetning:

Jens Sverre Knutsen (leder), Jan Åge Gjerstad, Eva Rubbås-Risvik, Ola Lunde, Tor Idar Aune, Pål Øyvind Ørmen, Ole John Hostvedt og Terje Vestvik (sekretær).

Utvalget har hatt ett møte tirsdag 29. oktober på Quality Gardermoen Hotell. Ellers er det kommunisert på e-post.

Evaluering LS 2013

LS-utvalget evaluerte først LS 2013 med vekt på de TV-sendte finaler på NRK. Samtidig med gjennomgangen ble også tidsplan for de ulike finaler drøftet. Under hvert punkt foreslår utvalget tilpasninger på kort og lang sikt, hvor kort sikt er til 2014, mens lang sikt er 2015 eller senere. Til slutt ble det også drøftet andre finaler og sportslige forhold ved stevnet, med eventuelle forslag til tiltak.

Kongelaget

Aller først var temaet gjennomføringen av årets kongelag, herunder den spesielle situasjon som oppstod etter at hele ni skyttere kom til omskyting. Utvalget er enige i at situasjonen som oppstod etter finalen ble til dels kaotisk, da det ikke var lagt gode nok planer for hvordan en slik stor omskyting skulle foregå.

For NRK sin del ble sendetiden en utfordring for å rekke å få med omskytingen på sin sending. NRK startet sin sending samtidig med at det ble klart for omskyting, og det ble således en hektisk situasjon med å avklare hvordan den store omskytingen skulle foregå. Sportslig sett var det viktig i forhold til lysforholdene at omskytingen kom i gang kjapt, da klokka nærmet seg 20.00. Publikum på arenaen var nok også til dels utålmodige med at dette ikke måtte dras ut i tid, da selve kongelaget i seg selv tok 90 minutter å gjennomføre.

Sportslig sett ble kåringen av skytterkongen tilfredsstillende da avgjørelsen kom kjapt, men den manglet den verdigheten den skulle ha da skytterne ble anvist samtidig. Inne på standplass ble det da også noe forvirring om resultatene, samtidig som det var vanskelig for arenaproduksjon å følge med. De klarte likevel å formidle direkte til publikum hvem som var skytterkonge. Når vi også fikk omskyting om prinsetittelen, var det også sportslig sett bra at denne kunne foregå mens det ennå var brukbart skytelys.

På arenaen var nok opplevelsen ganske god, da kvelden kom og det begynte å bli kjøligere å være publikum også. Spesielt for premieutdelingen var det bra at dette skjedde kjapt. Det var likevel mange som forlot arenaen etter at skytingen var ferdig og før premieutdelingen.

Det er utvalgets mening at det først og fremst var for TV-seerne dette ble en merkelig avslutning. Mange har da også uttrykt dette. For Tv-kommentatorene var det selvfølgelig også særdeles lite tilfredsstillende at skytterkongen ble offisiell gjennom en intervjusituasjon på standplass. Spesielt vanskelig for kommentatorene var det også at de ikke fikk resultatene fra omskytingen på sine dataskjermer, som gjorde kommenteringen svært utilfredsstillende.

Som konklusjon er det altså helt nødvendig å gjøre flere grep for at en slik omskytingssituasjon blir bedre forberedt i 2014.

Fra 2009 er kongelaget gjennomført ved at skytterne gjennomfører sin omgang èn og èn. Med tre puljer på fem skyttere har dette vært gjennomført på ca. 90 minutter. Sportslig sett har det vært reaksjoner på at skytterne kan få ulike forhold og at det blir lang ventetid for de siste skytterne etter oppropet. I år ble det også noe kaldt, som medførte at de første skivene ikke følte at dette ble en optimal oppladning foran skytingen.

Landslagsskytternes representant mener at det hadde vært best å gå tilbake til gammel ordning, hvor alle skytterne i kongelaget skyter på likt. Da med eventuell sceneremoni som ble gjort i 2008. NRK på sin side mener det er avgjørende for deres sending at opplegget som nå kjøres med skyting èn og èn blir opprettholdt. Dette er viktig for å kunne forsvare å vise en slik sending i beste sendetid på kvelden. Det er skytesporten som må framvises, og ikke et show med sceneremoni. I tiden med Kjell kristian Rike og sceneremonier, gikk dette på dagtid med langt færre seere, og det var lettere for NRK å forsvare sendeflaten. Nå er det 370 000 seere mot tidligere ca. 180 000 seere av kongelaget. Med et så høyt seertall må det fra NRK sin side være et innhold som i størst mulig grad viser fram skytesporten, og ikke en anvisningsseanse.

Flertallet i utvalget mener det her er viktig for tilrettelegg av gode TV-sendinger i tråd med NRK sine ønsker, at det fortsatt skytes èn og èn i kongelaget. Dette er også i tråd med DFS sin langtidplan om at det skal satses på å utvikle TV-konseptet. Det krever imidlertid at man i større grad tilrettelegger med bedre oppfølging av deltakerne i kongelaget. Skytterne bør derfor ha egen oppholdsplass utenom oppropsteltet hvor de kan vente, eventuelt gis anledning til å komme tilbake i oppropsteltet nærmere skytetiden sin. Utvalget mener også at man i samarbeid med NRK må strebe etter en raskere gjennomføring av kongelaget. Skytetiden på prøveskuddene kan også reduseres noe for å bidra til en raskere gjennomføring. Utvalget anbefaler blant annet også at man kan foreta prøveskuddskyting for ventende skytter (eksempelvis skive 14), mens skytter på skive 15 skyter sin finaleomgang

Ved dagens gjennomføring av kongelaget, har man i samarbeid med NRK blitt enige om at kåringen av skytterkongen skjer etter klokka 19.30. Det er viktig fordi det først etter Dagsrevyen er en sendetid som gjør at man får med seg et stort antall seere til kongelagssendingen. For NRK og seeropplutningen er det avgjørende at ikke det norske folk

gjennom digitale eller andre medier allerede er gjort kjent med hvem som er blitt Det er derfor et vesentlig poeng at avgjørelsen ikke har falt før NRK starter sin sending.

NRK ønsker også at kongelaget for fremtiden kan sendes direkte, det vil si at kâringen av skytterkongen skjer i "sann tid" på NRK. Dette fordi man i dag nesten utelukkende ser all annen sport i sann tid, det vil si i samme øyeblikk som sportsprestasjonen foregår.

Utfordringen med det er at kongelaget da må begynne senere. Etter klokka 20.00 er det fare for at det blir for mørkt. Sportslig sett vil det være utfordrende for mest mulig like forhold i kongelaget, hvor det kan bli mørkere for de siste skytterne. Omskytinger blir i så tilfelle også enda mer krevende å gjennomføre, da disse kommer i tillegg til selve kongelagsskytingen. Alt etter hvor L-stevnet arrangeres i landet, vil lyset da bli en kritisk faktor. Hvis det planlegges med "live-sendinger" etter klokka 20.00, mener utvalget at man må innføre ordninger for å minske muligheten for omskyting. Utvalget foreslår da at man benytter innertier-rangering på like poengsummer for kâring av skytterkongen og skytterprinsessen.

For fremtiden mener flertallet i utvalget at dagens gjennomføring av kongelag/prinsesselag har flere svakheter, som gjør at man bør vurdere en helt annen gjennomføring. Utfordringen sportslig er blant annet at skytterne i kongelaget og prinsesselaget skyter under andre konkurranseforhold enn skytterne som skyter tidligere på dagen. Skytterne uttrykker da også at de ikke bare skyter om de gjeveste titlene, men også mener det er viktig å sikre seg medalje/stjerne med sitt gode utgangspunkt. Når forholdene kan variere, er muligheten for også "å miste" medaljen eller stjernen også større for kongelagsskytterne..

NRK har på sin side uttrykt at de mener at kongelaget skiller skytterne for lite, og at det ikke er bra for verken TV-sendingen eller publikumsinteressen generelt at skytterkongen "nærmest er kåret" etter onsdagens skyting. Det at de fleste skyter 99 eller 100 poeng gjør at det blir lite spektakulært i forhold til seerne. Det burde således vært et program som skilte noe mer, helst slik at de fleste i kongelaget kunne hatt mulighet til å vinne. Nå oppstår kun en slik situasjon dersom det er ekstremt tette poengsummer i kongelaget. Utfordringen med det igjen er at det kan komme et år der det er så jevnt at man også må ta med flere enn de 15 beste i kongelaget. For TV-sendingen vil det bli mer langdrygt og ikke god TV, når man med stor sannsynlighet likevel vil ha vinneren på de første skivene. Eller alternativt, etter å ha anvist mange skiver, må man også gjøre klar for en stor omskyting som tilfelle var i år.

LS-utvalget i 2012 mente et svar her kunne være å gå ned på skytetiden til ett minutt på finaleomgangen. Verken administrasjonen eller styret mente dette var en god løsning, da det neppe ville medføre noe større skille på skytterne, samt at det for mange jenter ville være en fysisk utfordring. Utvalgets flertall mener fortsatt at det bør vurderes alternativer gjennomføringsmodeller som er mer krevende enn dagens finale. Utvalget drøftet her flere alternativer som en noe mindre skive, eller eventuelt et helt annet finaleprogram. Utvalget mener også at det bør vurderes og utredes former for "superfinale", der hvor bare et visst antall skyttere kvalifiserer seg for å kjempe om konge-dronning/prinsesstittel. Et alternativ som her også ble drøftet var om alle i klasse 3-5 kunne skyte ferdig sin 35-skudd fortløpende, og at det derfra bare var 10-15 skyttere som gikk videre til kongelag/prinsesselag.

For DFS breddetanke hvor det er viktig at skytterne får en mestringsfølelse, er det selvfølgelig viktig at man forbeholder eventuelle innstramminger av programmet for de aller beste skytterne.

I sammenheng med en vurdering av et nytt kongelag mener også utvalget at man bør vurdere om man skal opprettholde prinsesselaget i nåværende form. NRK hadde for første gang en egen sending fra prinsesselaget i år, men det blir ikke helt optimalt på TV, da det som regel nå er en kvinne i kongelaget. Mange mener derfor at kvinnene har blitt så gode at det nå ikke lenger er gode grunner til å opprettholde dagens gjennomføring.

LS-utvalget drøftet også tidstabellen, og mener at kongelaget på torsdag fortsatt passer godt for god publikumsoppslutning på arenaen. Utvalget mener imidlertid at det på sikt kan være bedre for TV-sendingen at det er denne øvelsen som avslutter LS på fredag. Utvalgets flertall er da av den oppfatning at det må være noen øvelser som da blir igjen til lørdag for å opprettholde publikumsinteressen for kongelaget. Utfordringen med å flytte kongelaget til fredag kveld, er også at NRK får store kostnader med omrigging om Stang –og felthurtigfinalen da skal gå på torsdag og innledende baneskyting på torsdag. For NRK vil derfor et alternativ med Stang –og felthurtigfinale på onsdag, innledende baneskyting på torsdag og kongelag på fredag da være den klart beste løsningen.

LS-utvalgets foreslår følgende tiltak for Kongelag/Prinsesselag 2014:

- * Opprettholde gjennomføringen av kongelaget med skyting èn og èn, men vurdere samlet innmarsj for samtlige 15. Vurdere kutt i prøveskuddtid for å få ned gjennomføringstiden**
- * Bedre tilrettelegging av ventetiden for kongelagsskytterne**
- * Under forutsetning av at kongelaget gjennomføres som en direkte sending på NRK, innføre innertier-rangering på lik poengsum for skytterkonge/prins/prinsesse.**
- * En klar plan på gjennomføring av omskyting om kongetittel og prinsesetittel med ulike scenarier på antall skyttere i omskyting.**
- * Kongelaget opprettholdes på torsdag kveld**

LS-utvalget foreslår at følgende tiltak vurderes for Kongelag/Prinsesselag fra 2015:

- * Omlegging av kongelaget, eventuelt å innføre en egen superfinale for kåring av Skytterkonge/Prinsesse.**
- * Få kongelaget "live" i sann tid på NRK.**
- * Drøfte prinsesselagets framtid, eventuelt å slå det sammen med kongelaget**
- * Vurdere å flytte kongelaget til fredag som siste NRK-sending**

Stang- og felthurtigfinale

Stang- og felthurtigfinalen ble i år gjennomført på fredag, men foran feltfinalene. Dette var et tiltak LS-utvalget foreslo i fjor da denne finalen gikk helt til slutt på stevnet i Voss. Da var det svært ”glisne” tribuner, men dette ble betydelig bedre på Oppdal. Arenaen i seg selv var også mye mer intim og derfor bedre egnet for denne finalen.

LS-utvalget mener denne avviklingen var mye bedre i år enn i Voss. Gjennomføringen ”fløt” bedre, og samarbeidet mellom NRK og arenaproduksjonen fungerte godt. Det ble også en noe kjappere gjennomføring fordi de åtte dårligste Stangskytterne på hold I ikke fikk skyte hold II. Sportslig sett kom det en del reaksjoner på at de bare fikk skyte det ene holdet, og det var også vanskelig å holde oversikt over spenningsmomentet med hvem som klarte å kvalifisere seg til hold II. Utvalget var her delt i synet på om denne ordningen skulle opprettholdes, men flertallet mente at dette uansett bidro til at gjennomføringen ikke ble så lang som ellers.

Utvalget drøftet flere forhold i tilknytning til at det var meninger om at finalen har ”tapt” seg noe i forhold til for noen år tilbake. Flere mente man på sikt måtte se på grep for eventuelt å utvikle hvordan finalen foregår, spesielt i forhold til felthurtigskytingen. Herunder var det også drøftet om det skulle innføres egen finale også for jentene. Ingen konkrete forslag kom fram som LS-utvalget vil foreslå til 2014. I sammenheng med en diskusjon om tidstabellen ble det imidlertid lansert tanker om at det å flytte Stang- og felthurtigfinalen til onsdag eller torsdag, ville gitt et større potensial for denne showpregede finalen.

Finalen er fortsatt meget god for TV-publikummet, men fra NRK sin side er det vesentlig at det om kort tid kommer bedre grafikk og displayer som er kjappere enn i dag. Seeren blir utvilsom forvirret i Stang-skytingen ved at telleverket ikke holder samme tempo som skytterne. Dette vil om få år bli bedret når det nå kjøpes inn nytt materiell sammen med Forsvaret.

LS-utvalget mener det er utenfor mandatet å drøfte forholdet mellom AG-3-geværet og Sauer i Stangfinalen. Utvalget drøftet imidlertid hva som eventuelt vil skje når AG-3- geværet utfases. Spørsmålet er om det da skal innføres en finale for HK-416 for fortsatt å kunne vise fram det militære geværet. På grunn av den store fordel som HK-416 vil ha i forhold til AG-3, må det da eventuelt opprettes to finaleklasser.

LS-utvalget foreslår følgende tiltak for Stang-og felthurtigfinale 2014:

* De to beste med HK 416 og eventuelt de to beste kvinner (om de ikke er i den ordinære finalen) gjennomfører en oppvisning i pausen mellom Stang- og felthurtigskytingen.

LS-utvalget foreslår at følgende tiltak bør vurderes for Stang- og felthurtigfinale fra 2015:

* Finale for kvinner

* Eventuelle sportslige endringer

Andre forhold

LS-utvalget drøftet videre flere andre forhold. Det er blant annet en stor utfordring at den skrivende presse i større og større grad uteblir fra Landsskytterstevnet. Dette skyldes svært anstrengt økonomi og mindre bemanning i mange aviser. For dem er det en stor økonomisk og personellmessig belastning å sende journalister som skal være tilstede gjennom hele LS-uka. Slik sett hadde det vært bedre om stevnet hadde ”krympet” i tidsbruk. For flere av skytterne hadde nok dette også vært ønskelig, men på den annen side er det en ambisjon om at stevnet skal være så attraktivt at skytterne ønsker å være der i hele stevneuka.

I forhold til rekruttklassene bør man likevel i størst mulig grad ta hensyn til at man ikke gjør oppholdet unødig langt. Når vi gjennomfører feltfinaler så sent som på fredag, bør disse klassene skånes fra å starte først i stevnuka. Dette er imidlertid svært krevende å få til, da tidstabellen er meget tett. LS-utvalget mener også at finalene ikke skal foregå samme dag som innledende skyting, da det er viktig for skytterne å får ”suge på karamellen” etter god innledende skyting minst over en natt.

Feltfinalen ble for senior som vanlig gjennomført inne på standplass 200 meter. Derfra gjennomførte også arenaproduksjonen sin kåring. Måten denne kåringen foregår på føles som verdig, men det er mulig det bør vurderes å gå tilbake til en sceneseremoni som ble gjort blant annet i 2010 og 2011.

I 2014 er det 100 år siden det ble innført i DFS at det såkalte ”grunnlaget” skulle skytes på 2 minutter. Ordet grunnlag kommer av at det først ble skutt som første del av hovedprogrammet. Fra året 1968 ble det endret til dagens 3 minutter. LS-utvalget mener dette bør markeres i 2014 ved å arrangere en egen ekstraskyting under Landsskytterstevnet.

LS-utvalget var også opptatt av gjennomføringstiden på finaler generelt, og ikke bare for kongelaget. Et forhold som ble drøftet var om prøveskuddtiden i baneskyting ved omskytinger skulle settes til ett minutt i stedet for tre minutter. Ved flere omskytinger er det utvilsomt slik at dette ”stjeler” minutter i gjennomføringen, og at det sportslig sett ikke vil være uforsvarlig å kutte skytetiden til ett minutt når det skal være omskyting.

LS-utvalgets foreslår følgende tiltak for andre forhold i 2014:

* Gjennomføre en ekstraskyting på LS 2014 med grunnlag på 2 minutter, i anledning 100- årsjubileet for denne skytingen.

* Ett minutt prøveskuddtid ved omskyting (gjelder alle finaler)

Jens Sverre Knutsen	Jan Åge Gjerstad	Eva Rubbås-Risvik	Ola Lunde
(sign)	(sign)	(sign)	(sign)

Ole John Hostvedt	Pål Øyvind Ørmen	Tor Idar Aune	Terje Vestvik
(sign)	(sign)	(sign)	(sign)